

Alegerea o face Dumnezeu!

E ușor de constatat că un tablou ast-fel alcătuit, pentru care s'a întrebuințat și *vechimea* și *norocul* nu mai este un tablou la *alegere*. El nu mai este uă listă de ingineri înscriși în ordinea meritului și uă amestecătură de toți carî nu sunt mediocri, ordinați după întâmplare.

Pe lingă acest art. 15, — care dă rezultate atât de nepotrivite cu spiritul legii, mai avem și art. 21, care completează această nedreptate. În el se spune că înaintările se fac în ordinul de doi după tabloul de alegere și unul după tabloul de vechime, ast-fel că aleșilor le trec înainte cei ne-aleși deși în multe cazuri deferința de vechime între unii și alții este atât de mică în cât nu ar constitui de loc pentru cel mai vechiu un drept de prioritate.

Pentru a se lucra în spiritul legii și a nu se călca peste drepturile celor mai capabili — și la ingineria valoarea este totul — ar trebui ca, păstrându-se proporțiile stabilite să se înainteze, pentru un număr de locuri vacante, mai întâiu două treimi după tabloul la alegere și apoi restul să se dea celor vechi.

Nu vreau să mă folosesc de exemple pentru a demonstra mai bine aserțiunile de mai sus că regulamentul actual dă rezultate rele. Sunt convins că toți văd aceasta și cum din norocire, or ce regulament este modificabil, sper că nu va trece mult până ce se va stabili uă mai justă și mai sigură metodă de evaluare și de recompensare a inginerilor de valoare.

PETRE PAUL PERETZ

În diferitele ministere orele de lucru sunt:

- 1) Ministerul de finance de la 9 $\frac{1}{2}$ —12 și de la 2 $\frac{1}{2}$ —6, adică 6 ore de lucru.
- 2) Ministerul de domenii de la 9 $\frac{1}{2}$ —12 și de la 2 $\frac{1}{2}$ —6
- 3) Ministerul de justiție de la 11—5.
- 4) „ „ interne, de la 9—12 și de la 2—6, adică 7 ore.
- 5) Ministerul de război, de la 9—12 și de la 2 $\frac{1}{2}$ —5, adică 5 $\frac{1}{2}$ ore.
- 6) Ministerul de externe, de la 10—12 și de la 3—6, adică 5 ore.
- 7) Ministerul de instrucție, de la 9—12 și de la 3 $\frac{1}{2}$ —6, adică 5 $\frac{1}{2}$ ore.
- 8) Ministerul de lucrări publice de la 11—5 adică 6 ore.

Orele de lucru în biourourile tehnice sunt 7 distribuite, după cum șeful serviciului a găsit de cuviință.

Că acest număr de ore este excesiv, nici numai rămâne îndoială, dacă'l comparăm cu numărul de ore dat de în- piegații ministeriilor, pentru care 6 ore de lucru pe zi au fost găsite suficiente de și efortul intelectual ce li se cere e cu mult mai mic de cât cel cerut unui inginer. Asupra acestei cestiuni voi mai reveni însă, de o cam dată aș cere ca chiar aceste 7 ore de lucru să fie regulamentate. Să stea scris unde-va că inginerul pentru leafia ce o ia, trebuie să dea statului 7 ore de muncă.

Cererea mea să nu credeți că e paradoxală. Cine garantează că un șef zelos n'ar impune 8—9 sau 10 ore de lu-

cru în biourourile sale, când cestiunea nu e hotărîtă și e lăsată numai la aprecierea șefului?

De altmintrelea un caz pe care 'l cunosc s'a întâmplat, poate să mai fie și altele.

Eată documentul, o copie după o circulară cu dispoziții cum arbitrare, ce nu pot fi însă taxate de abuzive de oare ce nu calcă nici o lege, nici un regulament.

CIRCULARA

La în 21 Decembrie 1895

No 624.

Domnule inginer,

Ministerul prin ordinul No. 17.478 și No. 18.207, cerând grăbirea recepțiunei lucrărilor, subsemnatul are onoare a vă pune în vedere că pentru ca această lucrare să se poată termina cât mai curând, nu se acordă nici un concediu de sărbători, afară de ziua de 25 Decembrie a c., și că orele de serviciu vor fi de la 8 $\frac{1}{2}$ dimineața până la 12 din amiază și de la 2—6 seara; iar ca ore suplimentare de lucru seara de la 8—11 până la completa terminare a zisei lucrări.

Primiți vă rog, D-le inginer, asigurarea destinsei mele considerații.

(S.S.)

Domniș Sale

Domnului Inginer

Cunoaște orî-cine ce oboseală, atât fizică, cât și intelectuală produc acele 7 ceasuri reglementare de lucru într'uu biou de inginerie. După ce ai stat tot timpul acela, aplecat pe planșetă, într'o poziție foarte neigienică și obositoare, sau după ce ai calculat într'una, eși din biou așa de plictisit, în cât nu-ți mai vine să te ocupi cu nimic: abia dacă mai citești vre-o gazetă.

Dar, se știe, că inginerul, care nu va căuta neconținut să se pună în curent, fie cu noile proceduri de calcul, fie cu noile dispoziții adoptate în diferitele ramuri ale artei sale, nu va fi nici-o-dată un bun inginer. Acela care, cu orele de biou actuale, caută să se confirmeze acestei axiome, nu o poate face de cît printr'o voință de fier și în dauna sănătății sale.

Majoritatea inginerilor ocupând funcțiuni în diferitele administrații publice, credem dar că chiar interesul acelor administrații ar fi să reducă orele de biou; căci pe de uă parte munca, ne mai fiind așa de îndelungată, ar fi mai intensivă, iar pe de alta, inginerul, având mai mult timp disponibil, în afară de orele de biou, va fi mai pregătit în diferitele chestiuni, cu al cărui studiu e însărcinat.

Credem că 5 ore pe zi ar fi durata cea mai potrivită pentru lucrul de biou. Această țifără nu trebuie să pară prea mică. Într'adevăr, să facem o comparație sumară între ingineri, magistrați și profesori, ramuri de activitate comparabile ca poziție socială.

Un magistrat sau profesor e ocupat cel mult 3—4 ceasuri pe zi de funcțiunea sa. Această ocupație este de sigur mai puțin obositoare, necesitatea de a se pune în curent

cu progresele științei respective mult mai mică, căci, de pildă un profesor, ca să obțină o catedră oare-care, a trebuit să facă studii, cari în urmă îi sunt mai mult de cât suficiente, ca să profeseze în mod satisfăcător mult timp, iar munca zilnică suplimentară este foarte mică. Cam așa se întâmplă și cu magistrații.

Nici nu mai compar studiile cerute cui-va, ca să devie profesor, magistrat sau inginer: se știe ce îndelungate și grele sunt acestea din urmă față de cele d'ântăiu.

De asemenea, citez în treacăt avantajul cel mare pentru profesori și magistrați, de a avea vacanță 2 — 3 luni pe fie-care an, vara și câte 2 săptămâni la Paști și la Crăciun. Inginerul obține concediu foarte greu mai ales vara, când campania de lucru e în plină activitate, iar la Paști și la Crăciun nu i se dă de cât câte 3 zile vacanță.

Vedem așa dar, că reducându-se numărul orelor de biuro, inginerii nu ar fi mai privilegiați de cât profesiunile similare. S'ar micșora numai diferența enormă depusă cu orele de biuro actuale.

S.

Sunt de șase ani impliniți în biurul tehnic și am mai fost și altă dată un an, în alt serviciu. tot în biurul tehnic și tot cu aceeași distribuția de ore: trei dimineața și patru după amiază: — După cum vedeți am șapte ani de asemenea viață cu care am debutat prin a fi unic de tot, ... asistent de uă clasă care a dispărut de câți-va ani încoace... de clasa a treia așa ca posed uă oare care doză de cunoștință în materie.

Ambele servicii de cari am pomenit sunt dintre cele mai riguroase cu personalul lor, mai ales în ce privește *prezența* la lucru.

Intrat la biuro ești ca într'ua celulă și o dată instalat pe scaunul teu și se pretinde să fii surd, mult și olog, dar în schimb să vezi și să judeci bine și să fii cu gândul și cu scopul la lucru. Dar să nu care cum va să consulți vre un text în orele de serviciu că furi din orele de lucru! „Cărțile se consultă acasă! Aș dori să mi se explice, *când?*”

Să facem o mică socoteală: Șapte ore de serviciu, împărțite în două, cu dejunul la mijloc și cu patru drumuri fac, pe puțin, zece ore iar zece ore pe zi înseamnă *ziua întreagă*. Dela 8 $\frac{1}{2}$ dimineața până la 6 $\frac{1}{2}$ seara nu poți utiliza nici un sfer de oră pentru diversele interese pe cari le are ori ce om pe lumea asta! Legăturile de familie și cele de prietenie trebuie părăsite. Relațiunile sociale distruse. Pe cine ai cunoscut să uiți, noui cunoștințe să nu mai faci. Cine vrea să te vadă nu te găsește nici odată acasă iar la ușa biuroului nu te pândesc de cât creditorii. Ești silit să duci ă viață archi-retrasă ca o bufniță. Și trupul se ostenește, și mintea se ostenește și conștiința de om cult și liber ți se revoltă! Numai vorbesc de sănătate pe care o pierzi vîzînd cu ochii.

În aceste condițiuni, când *scapi* de la biuro, ești incapabil de o acțiune încordată și serioasă. Îți trebuie recreația spiritului și ești fericit dacă alte afaceri de familie îți permit să citești o gazeta și să nu te culci prea târziu!

Legile țerei vor să te scoată la suprafață considerându-te ca om cult și folositor progresului ei și prevede pentru tine unele privilegii de cari nu se bucură, toți cetățenii. Ele ți dau voe să fii și *profesor* dar nu poți să fii, să fii și *deputat* sau *consilier* dar nu poți să fii. Căci în adevăr, când te duci la școală? Când mergi la Cameră sau la Consiliu, de vreme ce toată ziua ești ținut pe scaunul serviciului!

Când îți prepari cursul sau discursul? căci la biuro nu ai voe și seara acasă nu mai ai *puterea* să te ocupi de ele!

Cu ocaziunea întrebărilor puse în No. 2 al buletinului s'a ridicat vîlul care acoperea aceste dispozițiuni imposibile și 'mi dau luxul speranței ca ele vor fi îndreptate în curînd.

Basându-mă pe considerațiunile că inginerul este un om cult, că are conștiința de drepturile și de datoriile sale ca țara noastră aspiră după progres. că legile noastre proclamă pe cetățeni egali și liberi, că dănele privilegiază pe ingineri căutând a i utiliza ca factori puternici de civilizație și ca dispozițiile actuale sunt rele și revoltătoare, eu cred că cel mai bun lucru de făcut ar fi să se decreteze „*munca liberă*” pentru inginerul din biouri cum este și pentru inginerii de pe teren,

Inginerului să nu i se pretindă „*ora de biuro*” ci *lucru*. Să vină la slujbă când va putea dar serviciul să *nu sufere*. Cei cari au fost mult timp în biurul tehnic știu de câte ori n'au avut de lucru și totuși își pierdea un timp, pe care l'ar fi putut utiliza studiînd sau resolvînd „și afacerile lor” — stînd cu coatele pe carte un *împ* la care șeful, pentru a'l ocupa cu ceva, îi cerea să facă o modificare de nimic sau o ipotesa oare care.

Mai știu, cei cari ca mine, atîția ani de a rîndul au stat închiși în colivia la ore fixe, că adesea vin lucruri *urgente* foarte urgente chiar un proiect, o măsurătoare un devis etc cari nu admit întîrzieră ce n'ar da atunci șeful să aibă lucrarea gata într'o zi?! Dar mie, osteneala, obiceiul, afacerile din oraș cari se resolvă în puținele ore remase liberă până noaptea și chiar conștiința de om maltratat nu ne permit să stau la biuro mai mult de 7 ore. Vin exact la ora 2. s. e. dar la 6 fix nimeni nu mă mai poate ține la serviciu iar lucrarea întîrziă și atunci înadevăr „*serviciul suferă*” fără a avea prea mult de reproșat inginerului care de altfel n'a lipsit nici o dată, n'a întîrziat nici o dată și care or de câte ori s'a făcut inspecți s'a găsit lucrînd și lucrarea sa înaintînd! Căci e greu să determini vitesa cu care să se lucreze diversele cestiuni ce se presintă. Chiar cu condicele de *lucru*.

Care din noi n'ar lua să lucreze și acasă în asemenea condițiuni când ar ști că altă dată când nu i da nimic zor a putut beneficia pentru interesele sale familiare și sociale și nimeni nu i-a zis nimic? Și atunci serviciul n'ar suferi pe când cu sistemul de ore fixe — a fi or n'o fi de lucru — și cel mai harnic și cel mai stăruitor și cel mai sănătos ajunge de se moleșește și lucrul sau nu mai are spor căci scie că chiar dacă isprăvește nu este liber ci sta închis în colivia ocupându-se cu câte o vechitură,

Dar cred că insist de geaba așa de mult. Lucrurile sunt

prea eridente. Cu toate acestea, aceste precauțiuni rele le durează de mult și până una alta, până să ni se amelioreze soarta și să fim tratați în camarazi și ca oameni *cum se cade* sntem supramuncți și slăbiți atât fizicește cât și morali-cește sub pretext că avem lefuri grase.

În ce privește comparația cu alte profesii similare, fără a intra în amănunte vedem imediat că inginerii sunt cei mai încercați și cu „serviciu” și cu „munca” de și nu au lefuri mai superioare. Magistratul și profesorul, avoca-tul și cu medicul cari sunt și funcționari, *ca serviciu* au în fie care zi ore la care poți să i găsești *acasă la ei*, relațiu-nile lor sociale un sunt nici uă dată întrerupte acum des-ființate ca la ingineri și toți, — afară de magistrați, cari totuși pot fi profesori ca și inginerii, — au voc să *practice*

liber meseria lor, cea ce noă ne este interzis, — și chiar dacă nu ne ar fi interzis, — celor din biurourile tehnice le-ar fi imposibil s'o facă de oare ce ei sunt toată ziua se-chestrați.

Ca muncă, e ușor de socotit că, nici magistratul, nici profesorul, nici avocatul sau medicul, nu pot desfasura o muncă intelectuală mai mare de cât inginerul de oare ce, în calitatea lor de funcționari ei nu lucrează nici jumătate timpul ce 'l lucrează inginerul și putem admite ca efortu-rile făcute de dâșii să fie indoite de ale noastre cu atât mai mult că la toți chiar și la medici, li se prezintă și ca-suri distracție și agreabile, pe când pe noi nimic nu ne face să ridem în timpul exercițiului funcțiunei, din contră.

STAN PĂȚITU

CĂILE FERATE ROMÂNE

PUBLICAȚIUNI

Se dă în întreprindere construirea unui cheu de cărbuni, a unei linii de garagiu, a unei gropi de curățit, a unei co-loane hydraulice, a unui bordei pentru unsori și instalarea de țevi de alimentare în stația Bacău.

Amatorii de profesiune vor adresa ofertele lor sigilate către Direcțiunea Generală a Căilor Ferate Române, ser-viciul P, cu adăogire pe plic: Oferta pentru lucrări la de-positul de locomotive din Bacău.

Licitația din 28 Maiu 1896 st. n.

Ofertele se vor primi la Direcțiunea Generală serviciul P. până în ziua de 28 Maiu 1896 st. n., orele 3 p. m. când se vor deschide. Supraoterte nu se admit.

Se va depune prealabil o cauțiune de 1.000 lei la casa centrală a Direcției Generale la București. Depunerea cau-țiunei în numerar la licitație, nu se admite. — Ofertele vor fi prin urmare însoțite de recipisele casei centrale a căilor ferate Române.

Pentru condiții și lămuriri a se adresa la serviciul cen-tral de întreținere al Căilor Ferate Române, calea Victo-riei No. 124 în București,

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de Marți, 21 Aprilie st. n. a. c., orele 3 p. m. se va ține licitație la Direcțiunea Generală a Căilor Ferate Române (Gara de Nor) București pentru aprovizionarea furniturilor 4.200 metri cubi lemne de foc, predabile franco în una din gă-rile rețelei C. F. R.

Aceste lemne care ne sunt necesare pentru depositul Botoșani, sunt a se preda în termen de 4 luni de la sem-narea contractului în cantități lunare sau bilunare egale și începând predările cu luna Iunie 1896.

Otertele vor fi timbrate și sigilate, putându-se întocmi pentru or și ce cantități. Doritori de a concura la această licitație, vor trimite ofertele D-lor în plicuri sigilate la adresa:

Direcțiunea Generală a Căilor Ferate Române

Serv. P. (Gara de Nord) București.

Cu următoarea inscripție pe plic: Oferta pentru lemne de foc, licitația din 21 Aprilie 1896. Ofertele se vor primi numai până în ziua licitației, ora 3 p. m. când se vor des-chide. Pentru ca oferta să fie valabilă se va anexa pe lângă eansa și chitanța casieriei centrale a C. F. R. de depune-rea unei cauțiuni provisorie de 5 la sută din valoarea ofer-tei. Cauțiunea definitivă va fi de 10 la sută.

În ofertă se va arăta în mod precis:

- Cantitatea lemnelor și esența;
- Stația sau stațiunile de predare și prețul unitar;
- Termenul de predare și cantitatea de predat lunar;
- Când predarea se va face în mai multe stațiuni se va

arăta ce anume cantitate se va preda în fie-care stațiune. Nu se vor admite oferte în care locul de predare n'ar fi anume arătat. Direcțiunea Generală își rezervă dreptul de a contracta și pentru cantități mai mici de cât cele oferite pentru un rnume loc de predare. Pentru a face comparație între prețurile oferite Direcțiunea Generală va adăoga la prețul oferit costul transportului lemnelor de foc până la locul de întrebuințare și va aproba ast-fel ofertele cele mai avantagioase.

Pentru ori-ce informațiuni a se adresa în toate zilele de lucru la serviciul de Economat (Gara de Nord) unde se pot lua deslușirile necesare caet de sarcini și formulare pentru oferte.

Se dă în întreprindere pe linia Bacău-Roman, la kilom. 164+100 complectarea apărărilor la podul peste riul Mol-dova.

Amatorii de profesiune vor adresa ofertele lor sigilate către Direcțiunea Generală a Căilor Ferate Române, Ser-viciul P, cu adăogire pe plic: Oferta pentru apărări la riul